

Een dorp in portretten

In wijkzorgcentrum de Rode Beuk in Simpelveld opent zondag een speciale expositie. **Heemkundevereniging De Bongard heeft er foto's opgehangen die de paters der Heilige Harten begin jaren veertig maakten van vele honderden dorpsbewoners.** De hoop is dat bezoekers er opa's, oma's, burens of kennissen van vroeger op zullen herkennen. Of, wie weet, zichzelf.

door Serge Sekhuis

Al bijna twee jaar is Simpelveldeenaar Werner Wierts er mee bezig. Monnikenwerk is het. Bij hun vertrek, in 1991, uit Huize Damiaan lieten de paters en broeders van de congregatie der Heilige Harten hun hele foto-collectie na aan heemkundevereniging De Bongard. Honderden glasnegatieven. In bruine, versleten envelopjes. Zonder gegevens over wie erop staat. Een enorme puzzel. Wierts laat er een paar zien. Voorzichtig. Het zijn vooral pasfoto's. Gewone mannen en vrouwen uit het dorp. Maar ook bruidsparen, communicantjes, soldaten, priesters en broeders. „Wat we weten, is dat de meeste van deze foto's zijn gemaakt aan het begin van de Tweede Wereldoorlog. Op last van de Duitse bezetter moest elke burger een persoonsbewijs bij zich hebben. Met daarop een foto. In die tijd was er in Simpelveld nog geen fotozaak. De paters maakten wel foto's. Zo trok iedereen naar het klooster.” Wie van de paters daar achter de camera stond, is in de historie verloren gegaan. Net zoals de namen van (bijna) alle geportretteerden. Die wil de heemkundevereniging er nu, ruim zeventig jaar later, alsnog proberen bij te vinden. „Voordat het te laat is en al deze mensen anoniem zijn geworden, omdat niemand ze nog kent”, verklaart Wierts. Jaren lagen de negatieven onaangeroerd in het eigen archief van de heemkundevereniging. „Niemand durfde aan deze tijdrovende klus te beginnen”, al-

lus secretaress Wierts. Uiteindelijk pakte hij het zelf op. Er werd een scanner gekocht om, met de computer, nieuwe afdrucken van de negatieven te maken. Tweeduizend stuks gingen er, sinds begin 2011, door Wierts' handen. Van elke foto nummerde hij keurig hoe-

veel dorpingen erop staan. Daarachter een stippelijntje voor de juiste naam. Enkele zijn al ingevuld. „Kijk, dat is de vader van Lies Vjgen, die begon een winkel aan de Vroenhofstraat. De zaak is er nog, ze verkopen nu tuinmeubelen.” Frans Jongen, die een ambachtelij-

ke slagerij had aan de Schiffelderstraat, is ook al herkend. Evenals kapper Karel Broekmans en zijn broer Jo, de schoenmaker. En vanzelfsprekend: de toenmalig burgemeester, Joseph Houbiers. Nee, Wierts heeft nog geen eigen familieleden herkend, terwijl hij toch

geboren is in een familie die vanouds in Simpelveld woont. De foto-collectie als geheel, geeft een uniek beeld van het dagelijks leven in het dorp Simpelveld aan het begin van de Tweede Wereldoorlog. Een dorp zoals zovelen in die tijd. Mijnwerkers, winkeliers, boeren en wat notabelen. Meisjes die zich keurig hebben aangekleed voor een 'staatsieportret' bij gelegenheid van hun communie. Ze poseren bij de Lourdesgrot. En de paters waren ook bij huwelijken, blijkt uit portretten van stralende paartjes. Foto's van soldaten in Duitse uniformen verklaart Wierts uit historisch perspectief door erop te wijzen dat de congregatie der Heilige Harten, die in huize Damiaan ook een klein seminarie runden, oorspronkelijk uit Duitsland kwamen. „Ik vermoed dat het 'eigen' broeders zijn, die waren opgeroepen als dienstplichtige. In tegenstelling tot de paters waren broeders daar niet van vrijgesteld”. De foto's van de paters met een naam ook een gezicht geven. Dat is het idee. Er zijn nog geen plannen voor een fotoboek. Werner Wierts is realistisch. „Als we, dankzij de bezoekers van deze expositie, al eens tien procent van alle foto's kunnen identificeren, dat zou al heel mooi zijn. Geschiedenis gaat meestal over grote, belangrijke mensen. Koningen en keizers gedijen wel. Maar deze gewone mensen raken in vergetelheid, als wij niet proberen om ze te benoemen. Dit is een kans.” De expositie in de Rode Beuk loopt t/m 8 augustus. Mensen die dorpingen van toen herkennen, mailen aan: DeBongard@hotmail.com